

Výročná správa

Združenia na pomoc ľuďom
s mentálnym postihnutím
v Slovenskej republike
(ZPMP v SR)
za rok 2011

Výročná správa

Združenia na pomoc ľuďom
s mentálnym postihnutím
v Slovenskej republike (ZPMP v SR)
za rok 2011

Milé priateľky, priatelia, vážené kolegyne, kolegovia,

predkladáme Vám výročnú správu ZPMP v SR za rok 2011. Rok ubehol ako voda a znovu hodnotíme, spomíname a vraciame sa späť, aj v tejto správe. Začali sme ho veľkým sťahovaním. Po desiatich rokoch sme sa vrátili do centra mesta a čelili novým výzvam. Okrem celoslovenských aktivít a práci na úrovni samosprávneho kraja sme svoju pozornosť zamerali aj na komunitnú prácu, kde sme realizovali nové inovatívne vzdelávacie aktivity.

Veľkú pozornosť sme v tomto roku zamerali na monitorovanie implementácie niektorých článkov Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím. Bol to čl.12, ktorý bol pre nás východiskom na iniciovanie tzv. »opatrovníckej reformy«, ktorá má zabezpečiť právo na rovnosť pred zákonom pre všetkých a o potrebe ktorej sme diskutovali s mnohými kľúčovými osobnosťami, odborníkmi i politikmi. Bol to i čl. 19, definujúci nezávislý život v komunite, kde sme sa aktívne zapojili do pracovnej skupiny pri MPSVR SR zameranej na denštitucionalizáciu veľkých zariadení sociálnych služieb. Prostredníctvom informačných seminárov sme šíрили povedomie o čl. 24, ktorý zdôrazňuje právo na inkluzívne vzdelávanie a veľkú časť roka sme venovali čl. 29, konkrétne volebnému právu. Keď sme pripravovali projekt »Voľba nie je možnosť, ale právo pre všetkých«, ani sme netušili, že bude tak vysoko aktuálny vzhľadom k predčasným parlamentným voľbám.

V roku 2011 sme aktívne pokračovali a rozvíjali aktivity hnutia sebaobhajcov, v rámci projektu sme ich rozšírili na krajiny V4 a nás teší, že táto spolupráca, ktorá začala už v roku 2002 pokračuje projektom, ktorý je zameraný na kvalitatívny posun v oblasti sebaobhajovania. Keď budete čítať našu správu zistíte, že sme sa venovali tiež mnohým tzv. tradičným aktivitám, ktoré ani časom nestrácajú na aktuálnosti. Bolo to napr. vzdelávanie, špecializované poradenstvo, pobyty samostatných ľudí s postihnutím, podporované bývanie, vydávanie časopisov a brožúr... a mnohé iné. Aktivity sme realizovali v nie ľahkých podmienkach, finančná kríza poznačila prácu nášho združenia a mnohé aktivity sme robili bez nároku na odmenu a tiež v spolupráci s dobrovoľníkmi, najmä z radov študentov. Napriek tejto situácii sa nám však podarilo zrealizovať veľa projektov, zapojiť veľa mladých i starších ľudí s mentálnym postihnutím, rodičov, odborníkov a rok sme skončili s predsavzatím, že ten nový bude opäť lepší a že budeme ďalej s elánom naplňovať víziu ZPMP v SR a náš strategický plán.

Tešíme sa na Vašu účasť a participáciu na aktivitách v roku 2012 a želáme Vám veľa pozitívnej energie.

Iveta Mišová
riaditeľka RC ZPMP v SR

Stefi Nováková
predsedníčka ZPMP v SR

2

3

ZPMP v SR _ Výročná správa 2011

ZPMP v SR je právnická osoba, sídlom ZPMP v SR je Heydukova 25, 811 08 Bratislava. Je občianske združenie a vyvíja činnosť na území Slovenskej republiky v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov. Vzniklo v roku 1980, združuje 44 miestnych združení s takmer 10 000 členmi na celom Slovensku. ZPMP v SR je členom Inclusion Europe, Inclusion International, Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím v SR, Slovenskej humanitnej rady a Slovenskej siete boja proti chudobe.

Hlavným cieľom ZPMP v SR je začlenenie ľudí s mentálnym postihnutím do spoločnosti. Chceme, aby aj v živote ľudí s mentálnym postihnutím boli samozrejmosťou základné ľudské práva, aby mohli pracovať, vzdelávať sa, oddychovať, mať rodinný život a priateľov, aby boli akceptovaní takí, akí sú. Bojujeme proti diskriminácii vo všetkých oblastiach života.

Hlavným poslaním ZPMP v SR je všeobecná podpora činností a opatrení zameraných v prospech detí, mládeže a dospelých ľudí s mentálnym postihnutím, ich rodín, bez ohľadu na to, či sú členmi združenia.

Aktivity uvedené v tejto výročnej správe manažovala Republiková centrála ZPMP v SR. Viaceré majú celoslovenský charakter a realizovali sa v spolupráci s členským organizáciami, ďalšie sú zamerané na rozvoj zahraničných vzťahov a prenos príkladov dobrej praxe. Regionálne zameralie mali odborné činnosti, najmä špecializované poradenstvo; komunitnému rozvoju sa združenie venovalo na úrovni Bratislavy, ako aj v spolupráci s mestskými časťami (Dúbravka, Petržalka, Staré Mesto) a najmä prostredníctvom aktivít v Komunitnom centre sociálnych služieb Bratislava – Staré Mesto.

PRESEDNÍCTVO ZPMP V SR

PhDr. Štefi Nováková, predsedníčka,
JUDr. Zuzana Stavrovská, podpredsedníčka,
Mgr. Ľubica Vyberalová, podpredsedníčka,
PhDr. Alena Repiščáková,
PhDr. Eva Števková,
Mgr. Patrícia Garajová Jarjabková,
Mgr. Agnes Zelená,
Richard Drahovský, predseda sebaobhajcov na Slovensku.

Revízna komisia

Ing. Dušan Fabian, predseda, členky: Viktória Nawalanyová, Mária Csontosová

Výkonným aparátom pre organizačnú, poradenskú, administratívnu, hospodársku, finančnú a projektovú činnosť je Republiková centrála:

Zamestnanci: PhDr. Iveta Mišová, riaditeľka, štatutárna zástupkyňa,
Mgr. Miroslava Petrovičová, sociálna pracovníčka,
Mgr. Miroslava Vávrová, sociálna pedagogička,
Dana Hurbaničová, administratívna pracovníčka.

OBHAJOBA PRÁV A ZÁUJMOV

Projekt Voľba nie je možnosť, ale právo pre všetkých

V termíne od 1. augusta do 31. decembra 2011 sme zrealizovali projekt Voľba nie je možnosť, ale právo pre všetkých. Cieľom projektu bola analýza súčasného stavu a návrh dočasných opatrení na odstránenie bariér, ktoré znemožňujú voliť znevýhodneným občanom. Súčasná legislatíva vytvára umelo tzv. prekážky výkonu volebného práva. Jednou z nich je aj pozbavenie, resp. v prípade niektorých volieb aj obmedzenie spôsobilosti na právne úkony. Druhým identifikovaným problémom je neprístupnosť volieb, volebného systému z hľadiska jeho nezrozumiteľnosti cieľovým skupinám projektu. Neexistujú nástroje ani povinnosť informovať o voľbách vo forme prístupnej ľuďom s mentálnym postihnutím, duševnou poruchou alebo seniorov, a to napríklad v tzv. ľahko zrozumiteľnom jazyku. Pri realizácii projektu sa ZPMP v SR opieralo o viacero významných dokumentov a skúseností. Najvýznamnejší podporný faktor je existencia Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd a existujúca anti-diskriminačná legislatíva v podmienkach SR. Implementácia Dohovoru do praxe by mala výrazne pozitívne ovplyvniť životnú situáciu všetkých ľudí so zdravotným postihnutím a priniesť aj zmeny vo volebnej legislatíve a zmeny v samotnom volebnom procese. Ďalším dôležitým faktorom boli viaceré rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa priamo vyjadrujú k nemožnosti uplatňovania volebného práva určitých skupín, konkrétne aj k prekážkam pri výkone volebného práva u ľudí s duševným postihnutím, ktorí sú pod opatrovníctvom. Na základe analýz boli vypracované návrhy opatrení, ktoré by mali napomôcť odstráneniu existujúcich bariér. ZPMP v SR sa obrátilo so žiadosťou o riešenie nepriaznivej situácie na ministra vnútra JUDr. Daniela Lipšica. Do realizácie projektu boli zapojení nielen experti z oblasti práva a sociálnej práce, ale i ďalšie mimovládne organizácie zastupujúce občanov so zdravotným postihnutím, resp. obhajujúce ľudské práva a domovy sociálnych služieb z rôznych regiónov Slovenska. Záverečného seminára v decembri sa zúčastnili i zástupcovia štátnej správy, ÚV SR, MV SR, MPSVR SR a samosprávnych krajov. Veríme, že sa nám podarí dosiahnuť pozitívne zmeny tak, aby si mohli uplatňovať právo voliť všetci občania so zdravotným postihnutím bez rozdielu. Projekt bol realizovaný s finančnou podporou Úradu vlády SR v rámci dotačného programu Podpora a ochrana ľudských práv a slobôd.

Aktivity v oblasti legislatívy

ZPMP v SR sa podieľalo na pripomienkovaní zákonov (o sociálnych službách, o rodičovskom príspevku, o hmotnej núdzi a pod.). Volebnému právu sme sa venovali prostredníctvom vyššie uvedeného samostatného projektu. Zástupcovia združenia boli v roku 2011 členmi Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím, Výboru pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania a členmi odborných pracovných skupín.

ZPMP v SR zvyšovalo i v roku 2011 informovanosť verejnosti o Dohovore OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím.

SEBAOBHAJOVANIE

Projekt Moving Forward – The Self advocacy movement in V4 countries

Koncom roku 2011 sme začali realizovať nový projekt, ktorého hlavným cieľom je rozvíjať hnutie sebaobhajcov v krajinách V4 prostredníctvom podpory a posilnenia kompetencií odborníkov, pracujúcich v oblasti sebaobhajovania ľudí s mentálnym postihnutím.

Projekt reaguje na nedostatok príležitostí pre rozvoj kompetencií odborníkov, zaoberajúcich sa sebaobhajovaním. V roku 2012 v rámci projektu zorganizujeme štyri workshopy pre odborníkov. Súčasťou projektu bude aj príprava metodologickej príručky, ktorá bude voľne dostupná na stiahnutie na webových stránkach partnerov projektu.

Projekt je finančne podporený Medzinárodným višegrádsnym fondom.

Stretnutia sebaobhajcov v Bratislave

S výnimkou letných prázdnin sa v priestoroch Komunitného centra sociálnych služieb Bratislava Staré Mesto, kde sme sa presťahovali, pravidelne každý týždeň stretávalo 35 sebaobhajcov.

V bezpečnom prostredí svojej skupiny sebaobhajcovia lepšie spoznávali samých seba, svoje práva a povinnosti aj svet, v ktorom žijú. Viac informácií o sebaobhajovaní môžete nájsť na našej webovej stránke www.sebaobhajovanie.sk.

6

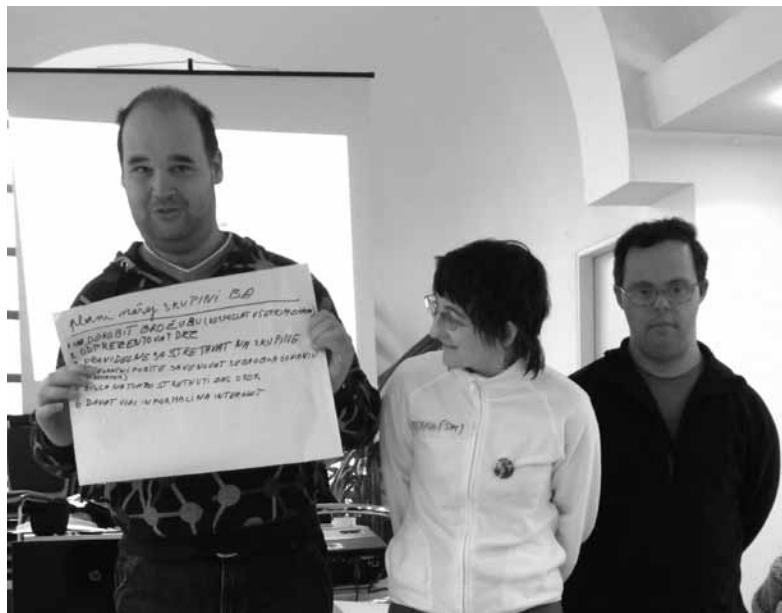

ZPMP v SR – Výročná správa 2011

Rozvoj sebaobhajovania v spolupráci so SPMP ČR

V roku 2011 pokračovala naša spolupráca s priateľskou organizáciou SPMP ČR. V novembri sa uskutočnil víkendový pobyt sebaobhajcov v Prahe, ktorého hlavnou témou bol Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím. Jednotlivé skupiny sebaobhajcov sa zaviazali podporiť implementáciu tohto zákona do praxe prostredníctvom rôznych aktivít.

VZDELÁVANIE

Kurz Anglického jazyka

Už dlhšie sme vnímali veľký záujem o jazykový kurz. Na jar sme otvorili pilotný kurz anglického jazyka pre začiatočníkov. Kurzu sa zúčastnilo deväť ľudí s mentálnym postihnutím, ktorí sa pravidelne 1 x do týždňa stretávali od apríla do júna. Cieľom kurzu bolo naučiť účastníkov základné komunikačné frázy a vybudovať ich slovnú zásobu. Na jeseň sme kurz opätovne otvorili. Tento raz sme pridali modul Anglický kurz pre pokročilých, ale zachovali sme aj pôvodný kurz pre začiatočníkov. Pokročilí angličtinári sa okrem rozširovania slovnej zásoby a upevňovania základov začínajú venovať aj gramatike, slovesám, tvorbe viet a časovaniu. Oba kurzy, ktoré sme otvorili v októbri 2011, budú trvať do apríla 2012.

Kurz práce s počítačom a internetom

V mesiacoch marec až máj sme reagovali na záujem o vzdelávanie sa v oblasti PC a otvorili sme kurz práce s počítačom a internetom. Obsah kurzu priamo odrážal potreby účastníkov – lektori im jednotlivé stretnutia doslova »šili na mieru«. Najviac priestoru venovali internetovej komunikácii, ale predmetom záujmu bol napríklad aj program Microsoft Power Point. Kurzu sa dohromady aktívne zúčastnilo osem účastníkov, ktorí boli rozdelení do dvoch skupín. Počas kurzu sa uskutočnilo 20 stretnutí oboch skupín.

SOCIÁLNE SLUŽBY

Poskytovanie špecializovaného poradenstva

V roku 2011 sme poskytovali v rámci Bratislavského samosprávneho kraja bezplatné základné a špecializované sociálne poradenstvo pre ľudí s mentálnym postihnutím a ich príbuzných.

Individuálne poradenstvo bolo zamerané na orientáciu v sociálnej situácii, usmernenie klienta, poskytnutie pomoci, prípadne distribúciu (oblasť kompenzácií, sociálnych služieb, oblasť zamestnávania, spôsobilosť na právne úkony...). Podľa povahy sociálneho problému sme pomáhali klientom začleniť sa, umožniť zotrvať v prirodzenom sociálnom prostredí (najmä oblasť bývania), alebo naopak – zmeniť sociálnu situáciu (prechod z DSS do chránených dielní, podporovaného bývania a pod.), riešili sme základné životné podmienky, zručnosti, ale aj oblasť sociálnych a pracovných vzťahov.

Skupinové poradenstvo a pomoc k svojpomoci

V skupine sa klienti s mentálnym postihnutím učili riešiť problémy svojho každodenného života, hľadali odpovede na otázky a formulovali vlastné názory. Trénovali sa v schopnosti prispôbiť sa a zosúladiť vlastné záujmy so želaniami v skupine, čo malo následný efekt vo vzťahoch v pracovnom prostredí i v súkromnom živote. Posilňovalo sa tým ich sociálne postavenie v skupine, sebavedomie, sebadôvera a sebauvedomenie. Najčastejšie problémy boli už tradične v súvislosti s bývaním, medziľudskými vzťahmi a sexualitou, sociálnou starostlivosťou, ľudskými a občianskymi právami, sebapoznáním a sebadôverou, ako aj komunikačné problémy.

V roku 2011 sme sa venovali tematickým oblastiam: základné ľudské práva, Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, komunikácia, sebavedomie a asertivita, práva spotrebiteľa, hospodárenie s peniazmi, medziľudské vzťahy, rozhodovanie a zodpovednosť, tolerancia, ekológia, úspech/neúspech.

Počet poradenských konzultácií, intervencií v prvom polroku bol 237, počet dlhodobých klientov 59. V roku 2011 sme poradenské centrum presťahovali na Heydukovu ul. 25 do priestorov Komunitného centra sociálnych služieb Bratislava Staré Mesto. Vydali sme informačný leták pre rodiny, ktorý sme distribuovali v rámci Bratislavy a okolia.

Dotáciu na sociálne poradenstvo pre ľudí s mentálnym postihnutím a ich rodiny poskytol Bratislavský samosprávny kraj.

Poskytovanie sociálnych služieb v Zariadení podporovaného bývania ZPMP v SR na Hanulovej ulici 3 v Bratislave – Dúbravke

Zariadenie podporovaného bývania ZPMP v SR na Hanulovej ulici 3 v Bratislave – Dúbravke má vytvorenú kapacitu pre troch klientov s mentálnym postihnutím. Podľa zákona č. 448/2008 Z. z.

o sociálnych službách v znení neskorších predpisov sa poskytovali sociálna služba a dohľad, ubytovanie, sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, podmienky na prípravu stravy a vykonávala sa sociálna rehabilitácia. V súvislosti so zabezpečením stravovania ZPMP v SR poskytovalo pomoc klientom pri zostavovaní jedálneho lístka, plánovaní rozpočtu na prípravu stravy na deň, nákupe potravín, príprave stravy a pomoci pri vyúčtovaní zloženej zálohy bezplatne. Výkon pomoci realizovali bytové asistentky a asistenti. Filozofiou zariadenia je poskytovanie sociálnych služieb v prostredí, ktoré sa čo najviac podobá prirodzenému prostrediu. Klienti mali príležitosti na rozvoj svojich schopností a sociálnych zručností potrebných pre samostatný život. Okrem toho im boli poskytované poradenské služby zamerané na riešenie bežných problémov i špecializované poradenstvo. Bytovými asistentkami a asistentmi boli vedení k čo najväčšej samostatnosti, samozrejme, vzhľadom na svoje možnosti a schopnosti. Na základe potrieb mali klienti vypracovaný individuálny týždenný rozvrh, v ktorom boli zakomponované aj ďalšie voľnočasové aktivity, kurz sebaobhajovania a dramatický krúžok, vytvorené podmienky na návštevu kultúrno-spoločenských podujatí a voľno časových aktivít podľa ich záujmu. Dotáciu na sociálne služby v zariadení podporovaného bývania poskytol Bratislavský samosprávny kraj.

Projekt Lepšie žiť

V rámci zlepšenia kvality poskytovaných sociálnych služieb v zariadení podporovaného bývania sme od 1. 1. do 31. 8. 2011 realizovali projekt z grantového programu Nadácie VÚB. Týmto projektom sme sa snažili o zvýšenie kvality života klientov v dvoch rovinách. Ak sme chceli poskytovať kvalitné služby, bolo nevyhnutnosťou vzdelávanie personálu. Asistenti absolvovali školenia zamerané na zlepšenie komunikačných zručností, riešenie problémových situácií, na ochranu bezpečnosti a zdravia pri práci. Zabezpečili sme tiež externú supervíziu. Jej cieľom bolo lepšie porozumieť procesom, vzťahom a obsahom, ktoré sa odohrávajú v ich každodennej odbornej práci. Práca s klientmi s mentálnym postihnutím v zariadení podporovaného bývania je náročná. Asistenti musia riešiť bežné, ale aj zložitejšie problémy, musia byť schopní reagovať na rôzne situácie a vhodne komunikovať. Pre zlepšenie ich činnosti je supevizia veľmi užitočná, priam nevyhnutná.

Druhou aktivitou bolo zlepšenie materiálno-technického vybavenia kuchyne a tréning zručností vo varení. Klienti v zariadení boli motivovaní k tomu, aby si pripravovali stravu sami pod dohľadom asistentov. Vybrali jedlá, ktoré sa chceli naučiť, a pripravili fotorecepty. V rámci projektu sa nám okrem iného podarilo získať finančné prostriedky na nákup elektrického sporáka, na prerobienie elektroinštalácie prispeli ZSE, a.s. Zlepšenie vybavenia kuchyne prispelo k jednoduchšej a rýchlejšej príprave stravy.

PUBLIKAČNÁ ČINNOSŤ

Časopisy Informácie a To sme my

Hlavným cieľom časopisu Informácie bolo publikovať na svojich stránkach myšlienky tolerancie a akceptácie ľudí s mentálnym postihnutím. Nadväzujúc na uplynulé ročníky sme čitateľov informovali o:

- dôležitých udalostiach zo života miestnych ZPMP ako aj centrály ZPMP v SR,
- aktuálnych informáciách o legislatíve a súvisiacich spoločenských zmenách,
- hodnotných sociálnych službách,
- zaujímavých aktivitách z rôznych regiónov Slovenska,
- významných osobnostiach,
- zaujímavej literatúre.

V roku 2011 prešiel časopis výraznou grafickou zmenou, ktorá ho nielen zatraktívnila, ale tiež sprehľadnila jeho obsah a rubriky. Medzi nové rubriky patria: Správy, Rozhovor, Regióny, Úspechy, Moje malé príbehy, Farby života, Zmeny, Radíme, Centrála informuje, Poďakovanie, Spomíname, Pozvánka, Dobrovoľníctvo.

Počet čísel v roku 2011: 3 dvojčísla

Časopis TO SME MY je mladším bratom časopisu Informácie, jeho obľúbenosť u čitateľov je však porovnateľná. TO SME MY je časopisom mladých ľudí s mentálnym postihnutím a ich priateľov. Prostredníctvom neho získavajú príležitosť na vlastnú sebarealizáciu, prezentáciu svojich názorov a pohľadu na okolitý svet.

V nadväznosti na rok 2010, keď sa nám podarilo vytvoriť redakčnú radu časopisu, sme pokračovali v rozširovaní aktívnych prispievateľov z radov ľudí s mentálnym postihnutím.

To sme my vyšlo v roku 2011 trikrát, z toho raz ako dvojčíslo. Ani tento rok nechýbali v jeho obsahu obľúbené rubriky: Rozhovor, Z každého rožka troška, Tvoríš-Tvorím-Tvoríme, Internet, Sebaobhajovanie, Eko-bio-zdravo. Okrem nich zaviedla redakčná rada aj nové rubriky: Posledná strana, Polopate a špeciálnu rubriku Pobytový špeciál.

Realizáciou projektu sme ponúkli odborníkom i verejnosti široké spektrum informácií zo sveta ľudí s mentálnym postihnutím, ovplyvňovali sme širokú verejnosť, mapovali trendy a aktuálne informácie zo sociálnej oblasti, podporovali rodiny s členom s mentálnym postihnutím, ich motiváciu, zvyšovali sme ich znalosti.

Projekty boli spolufinancované MK SR, MPSVR SR a ZPMP v SR.

POBYTY

Projekt Rekondično-integračné pobyty

V roku 2011 sme zorganizovali dva rekondično-integračné pobyty pre ľudí s mentálnym postihnutím a ich asistentov. Prvý pobyt sa konal v termíne 11. – 18. 9.2011, druhý 18. – 25. 9. 2011.

Počas oboch pobytov sme využili služby penziónu Hradisko v obci Nemecká, ktorý najlepšie spĺňal naše požiadavky na stredisko. Okrem výbornej lokality a kvalitných služieb bol i cenovo najdostupnejší.

Hlavným cieľom bolo podporiť samostatnosť, nezávislosť, osobnostný rozvoj a rozvoj zručností a schopností dospelých ľudí s mentálnym postihnutím. Niet pre nich silnejšej motivácie pre vlastný rozvoj ako pocit úspechu, ktorý prežívajú po zvládnutí každej novej výzvy. Mimo dohľadu rodiny či odborného personálu za ich motivácia prekonať samého seba počas rekondičného-integračného pobytu ZPMP ešte zvyšuje a pocit úspechu zdvojnásobuje. Pozitívna skúsenosť tak upevňuje novozískané zručnosti, schopnosti či vlastnosti, ktoré si účastníci prenášajú i do bežného života. V roku 2011 sa pobytu zúčastnilo 41 dospelých ľudí s mentálnym postihnutím.

Sekundárnym cieľom bola podpora integrácie ľudí s mentálnym postihnutím do spoločnosti. Široká verejnosť má stále pomerne skreslený obraz o živote ľudí s mentálnym postihnutím. ZPMP v SR vidí v mladých ľuďoch potenciál zmeniť rigidné postoje, šíriť do sveta osvetu. Asistenciou počas rekondičného pobytu sa približujú účastníkom s mentálnym postihnutím, spoznávajú ich a menia svoje postoje. Následne po návrate z aktivity pozitívne ovplyvňujú k zmene postojov aj svoje sociálne okolie, čím prispievajú k podpore integrácie ľudí s mentálnym postihnutím do spoločnosti. V roku 2011 sa pobytu zúčastnilo 40 asistentov.

Ciele projektu sme naplňali prostredníctvom programu, ktorého aktivity boli zamerané na vzájomné spoznanie sa účastníkov, rozvoj komunikačných a sociálnych zručností, sebaurčenie, definovanie životných plánov a krokov k ich naplneniu. Veľkú časť programu vyplnili aj športové aktivity v prírode, aktívny i pasívny relax a využívanie miestnych zdrojov (výlet do Banskej Bystrice, Ľubietovej, na Čiernohronsú železničku).

Realizáciu projektu finančne podporilo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, ZPMP v SR prostredníctvom 2 % a príspevku účastníkov.

RÚCANIE PREDISUDKOV

Deň krivých zrkadiel 2011 (DKZ)

Počas Dňa krivých zrkadiel, ktorý sa konal 12. 6. v Bratislave na Hviezdoslavovom námestí, mali návštevníci možnosť vidieť bubnovú školu Rytmika, folklórne súbory Javorček a Lipa, divadelný súbor Pozrite sa!, ich kolegov, divadelníkov z DSS Prima, a orchester Hugo Čávez Orchestra. Sprievodný program tvorili chránené dielne a zariadenia sociálnych služieb, ktoré v sprievode svojich klientov prišli predávať svoje výrobky. Alternatívu ponúklo i o. z. Štúdio zážitku, s ktorým sme spolupracovali pri vytváraní »kaviarne pod holým nebom«, kde sa mohli okoloidúci zastaviť, osviežiť a porozprávať s človekom s mentálnym postihnutím. V priestore boli inštalované lano-vé prekážky, ktoré symbolizovali prekážky, ktoré denno-denne prekonávajú ľudia s postihnutím. Počas DKZ sa ulicami Starého mesta prechádzali dobrovoľníci, ktorí okoloidúcich pozývali na hlavný i sprievodný program a obdarovávali ich ručne maľovanými zrkadielkami, ktoré sme pripravili s pomocou zariadení sociálnych služieb z Bratislavy.

Hlavná myšlienka Dňa krivých zrkadiel Sme iní, nie horší. Dovoľte nám žiť s vami, nie vedľa vás. zaznela v roku 2011 aj v iných slovenských mestách, čím sa naplnil celoslovenský rozmer projektu. Boli to mestá Gelnica, Partizánske, Dolný Kubín, Spišská Nová Ves, Nové Zámky, Nitra, Prešov a Komárno.

Projekt Krivé zrkadlá už šiesty rok zvyšuje informovanosť širokej verejnosti, vyvracia mylné presvedčenia. Ľudia s mentálnym postihnutím dostávajú príležitosť vyjsť zo zariadení či bytov a prezentovať svoj talent, svoje názory, priamo v centre diania – v centrách miest.

Deň krivých zrkadiel 2011 finančne podporili Ministerstvo kultúry SR, Mestská časť Bratislava – Staré mesto, Nadácia Dalkia.

15

v SR _ Výročná správa 2011

Výtvarný salón ZPMP 2011

16. ročník súťažnej prehliadky pod záštitou ministra kultúry Daniela Krajcera sa uskutočnil v prekrásnom podtatranskom meste Poprad, v Tatranskej galérii. Cieľom projektu bolo oboznámiť širokú verejnosť s výtvarným nadaním ľudí s mentálnym postihnutím, ktorí majstrovsky pracujú s farbami, hlinou, textilom, počítačom či drevom. Prezentovali sme ich talent a kreativitu, s akou vidia a stvárnújú svoj svet. Témou súťažnej prehliadky bol Arabelin zázračný prsteň.

Do súťaže sa mohli prihlásiť jednotlivci aj kolektívy (špeciálne základné školy, domovy sociálnych služieb, združenia, zariadenia a pod.). Odborná porota pracovala v zložení arteterapeutička Jana Detvajová, Mgr. Art. Hany Kašičková, Ing. Milan Lučivjanský a PaedDr. Anna Ondrušeková. Výtvarného salóna sa zúčastnilo osemnásť organizácií a jednotlivcov, ktorí zaslali 213 prác.

Zamestnanci ZPMP Nádej v Poprade, dobrovoľníci a brigádnici sa operatívne stretávali a pripravovali vernisáž a výstavu. Zabezpečovali komunikáciu s Tatranskou galériou, Republikovou centrálou, oslovovali sponzorov, zabezpečovali sprievodný kultúrny program. ZPMP v SR zabezpečovalo propagáciu, tlač materiálov, medializáciu a taktiež sponzorov na ceny pre víťazov. Výtvarný salón ZPMP 2011 sa prvýkrát konal v Poprade. Ako sme zistili podľa návštevnosti vernisáže a výstavy, bol to opäť ročník úspešný. Znova nás presvedčil o tom, že toto podujatie má svoj význam a svoju tradíciu.

Podarilo sa nám naplniť cieľ, ktorý sme si stanovili – zapojiť ľudí s mentálnym postihnutím do umeleckej a tvorivej aktivity a prezentovať výsledky ich práce širokej verejnosti.

V každom, kto si pozrel ich diela, zostal pocit obdivu, čo títo ľudia dokážu. Typ farieb, aký zvolili, štýl, akým sa vyjadrili, to všetko, čo je v nich, ponúkli vo svojej tvorbe. Na Výtvarný salón 2011 sme zaznamenali pozitívne ohlasy zo strany účastníkov súťaže aj širokej verejnosti.

Projekt finančne podporilo Ministerstvo kultúry SR, Slovart – Print, s.r.o., Bratislava, Panta Rhei, s.r.o., Bratislava, Vinárske združenie Modra, AVON Cosmetics, s. r.o., Bratislava.

16

NAŠE ÚSPECHY V ZAHRANIČÍ

Nominácia v projekte Zero Project – Report 2011

Nadácia Essl (Essl Foundation), súkromná nezisková organizácia v Rakúsku, podporujúca sociálne projekty, si v spolupráci s World Future Council dali za cieľ zvyšovať povedomie vo svete o príkladoch politiky a dobrej praxe a urýchliť politické kroky na presadzovanie, ochranu a zabezpečovanie plného a rovnakého užívania všetkých ľudských práv a základných slobôd všetkými osobami so zdravotným postihnutím a podporovať úctu k ich prirodzenej dôstojnosti, tak ako je to uvedené v článku 1 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím.

NROZP v SR nominovala projekt ZPMP v SR Spoločne proti diskriminácii ľudí s mentálnym postihnutím, ktorého hlavným cieľom bola podpora rovnakého prístupu k základným ľudským a občianskym právam a vytvorenie nástroja na minimalizáciu diskriminácie pri rozhodovaní ľudí s mentálnym postihnutím. Náplňou projektu bolo iniciovanie reformy opatrovníctva spočívajúcej v rozšírení existujúceho náhradného rozhodovania o podporované rozhodovanie, podpora presadenia zmien a reformy vytvorením neformálnej koalície z MVO pre antidiskrimináciu a zvýšenie kapacity ľudí s mentálnym postihnutím a rodičov. Projekt ZPMP v SR bol úspešný a vybraný do projektu Zero Project – Report 2011, ktorého cieľom bolo vypracovanie štúdie porovnávajúcej implementáciu Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím vo viac ako 30 krajinách sveta. Správa obsahovala príklady dobrej praxe a dobrej politiky, kde bol projekt ZPMP v SR zverejnený. Správa bola prezentovaná na medzinárodnej konferencii vo Viedni, ktorá sa konala v januári 2012 pod názvom Budúce politiky pre ľudí zdravotným postihnutím.

17

ZPMP v SR – Výročná správa 2011

ERSTE Foundation Award for Social Integration

S projektom Spoločne proti diskriminácii ľudí s mentálnym postihnutím sme sa zapojili do súťaže vyhlásenej Nadáciou Erste – ERSTE Foundation Award for Social Integration (Cena za sociálnu integráciu). O niekoľko mesiacov neskôr nás milo prekvapila správa, že sme postúpili medzi 132 najlepších spomedzi 1850 projektov, ktoré sa súťaže zúčastnili. Zo Slovenska postúpilo deväť projektov, medzi nimi i ten náš.

Zaradením sa do zoznamu stotridsiatich najlepších projektov sme získali členstvo v sieti Nadácie ERSTE pre sociálnu integráciu (The ERSTE Social Integration Network), členstvo v iniciatíve ACCESS, ktorá sa zameriava na budovanie partnerstiev medzi organizáciami tretieho sektora a komerčnými organizáciami, verejné uznanie, ale i dvojročnú pomoc a podporu PR agentúry Webster.

ZAHRANIČNÁ SPOLUPRÁCA

Spolupráca s Inclusion Europe, ECCL a Inclusion International

I v roku 2011 sme s týmito organizáciami úzko spolupracovali. Sledovali sme newsletter Inclusion Europe a ECCL a dôležité informácie sme posúvali členským organizáciám. Podľa potreby sme informovali o dôležitých aktivitách Inclusion International a Inclusion Europe. Pre Inclusion Europe sme spracovali dotazníky týkajúce sa prístupnosti volebného práva pre ľudí so zdravotným postihnutím.

Projekt Detské práva pre všetky deti

Zapojili sme sa do projektu Detské práva pre všetky deti. Všeobecným cieľom projektu bolo zameranie na implementáciu Dohovoru v EÚ a politík, ktoré ovplyvňujú deti s mentálnym postihnutím. Projekt spájal odbornosť v oblasti mentálneho postihnutia a práv dieťaťa projektových partnerov – Inclusion Europe, Eurochild, Pedagogická fakulta Karlovej Univerzity v Prahe a 22 národných expertov. Národné správy boli napísané na základe spoločnej metodológie s použitím oboch metód – kvalitatívnej aj kvantitatívnej – na získanie rovnomerného obrazu o situácii v 5 oblastiach: zdravie, vzdelávanie, zneužívanie, rodina a deinštitucionalizácia a podpora a participácia detí. Správy zahŕňajú kritickú analýzu obsahu a zdrojov dostupných v najnovšej národnej správe pre Výbor OSN pre práva dieťaťa, ako aj poslednej alternatívnej správy neziskových organizácií. Zároveň zahŕňajú aj prípadové štúdie o živote detí s mentálnym postihnutím a ich rodín. Záverečná konferencia k projektu sa uskutočnila 20. – 21. 10. 2011 v Bruseli. Zúčastnili sa jej reprezentanti organizácií, ktorí sa zaoberajú právami dieťaťa, členovia európskych inštitúcií, štátnych aj mimovládnych inštitúcií.

Projekt Participácia detí a mládeže v Slovenskej republike Hodnotenie politiky

Ďalším projektom zameraným na deti, do ktorého sme sa zapojili prostredníctvom NROZP v SR, bol projekt Participácia detí a mládeže v Slovenskej republike – Hodnotenie politiky. Všeobecnými cieľmi hodnotenia bolo

- poskytnúť členským štátom analýzu rozsahu, v akom legislatíva a politiky v ich krajinách dodržiavajú práva stanovené v Dohovore OSN o právach dieťaťa týkajúce sa participácie detí a mládeže a ich vplyvu na rozhodovanie,
- poskytnúť členským štátom rady a odporúčania, ktoré im pomôžu s implementáciou medzinárodných a vnútroštátnych ustanovení o participácii detí a mládeže do praxe,
- prispieť k vypracovaniu komparatívneho rámca v oblasti participácie detí a mládeže.

18

19

ZPMP v SR – Výročná správa 2011

Hodnotenie sa zameriavalo na participáciu detí a mládeže v nasledujúcich oblastiach: *rodina, náhradná starostlivosť, zdravotná starostlivosť, vzdelávanie a škola, mimoškolská činnosť, prípady násillia, súdne a administratívne konania (vrátane trestného a imigračného konania), verejný život a občianska spoločnosť, deti v médiách*.

Oblasti boli v súčasnom hodnotení mierne pozmenené tak, aby zodpovedali Všeobecnej pripomienke Výboru OSN č. 12 o implementácii článku 12 Dohovoru OSN o právach dieťaťa, práve dieťaťa na participáciu.

Zadávatelom hodnotenia politiky participácie detí a mládeže bola Rada Európy a nadväzuje na projekt uskutočnený v pilotnej krajine, Fínsku, kde bola metodológia analýzy participácie detí a mládeže otestovaná. Do procesu hodnotenia sa zapojila široká škála expertov spolu s deťmi a mládežou.

Celoživotné vzdelávanie ľudí s mentálnym postihnutím ako príležitosť pre rozvoj ich osobnosti a nezávislosti

V spolupráci s Lebenshilfe Stassfurt Nemecko sme pripravovali detaily projektu Celoživotné vzdelávanie ľudí s mentálnym postihnutím ako príležitosť pre rozvoj ich osobnosti a nezávislosti. Globálnym cieľom projektu bude zlepšiť situáciu vo vzdelávaní dospelých ľudí s mentálnym postihnutím a vytvoriť profesionálne zázemie pre realizáciu vzdelávacích kurzov pre dospelých ľudí s mentálnym postihnutím.

Prostredníctvom vyškolenia lektorov, ktorí už teraz pracujú s cieľovou skupinou chceme zabezpečiť trvalú udržateľnosť výstupov projektu a jeho multiplikáciu. Budeme hľadať spôsoby, ako vzdelávanie dospelých ľudí s mentálnym postihnutím systémovo zabezpečovať. Samotná realizácia by sa mala začať v roku 2012.

Pathways to Adult Education for Intellectually Disabled People

ZPMP v SR sa stalo partnerom projektu Pathways to Adult Education for Intellectually Disabled People, ktorého cieľom je podporiť rozvoj celoživotného vzdelávania dospelých ľudí s mentálnym postihnutím prostredníctvom tréningov odborníkov a následným organizovaním vzdelávacích seminárov pre ľudí s postihnutím. Projekt bude trvať dva roky, jeho koordinátorom je medzinárodná organizácia Inclusion Europe, ďalšími partnermi sú Taliansko, Chorvátsko, Maďarsko, Estónsko, Španielsko, Litva, Česká republika, Slovinsko.

AKTIVITY NA KOMUNITNEJ ÚROVNI

Projekt Hudobno-dramatické divadlo Pozrite sa!

Hudobno-dramatickému umeniu sme sa venovali už piaty rok. Malé hudobné divadlo rozvíjalo osobnosť ľudí s mentálnym postihnutím využitím dramaterapie, hudobných a tanečných aktivít. Divadelný súbor odborne viedli štyria odborníci (v dvoch tímoch), čím mali herci možnosť zažiť dva odlišné prístupy a odniesť si z tejto skúsenosti nové zručnosti. Hlavný dôraz bol v oboch tímoch kladený na hudobné a tanečné aktivity hercov, ktoré mala možnosť vidieť verejnosť v dvoch predstaveniach. Prvý tím pracoval s divadelným súborom v prvom polroku v priestoroch Cirkevného konzervatória a druhý v druhom polroku v priestoroch Komunitného centra sociálnych služieb Bratislava Staré Mesto.

S prvým predstavením sa súbor predstavil počas Dňa krivých zrkadiel na Hviezdoslavovom námestí v Bratislave. Druhé predstavenie bolo odohrané dvakrát – pri slávnostnom otvorení Komunitného centra sociálnych služieb a počas vianočného večierka ZPMP v SR. Prostredníctvom predstavení odohraných pre verejnosť mohli herci zažiť pocit úspechu a hrdosti. Verejnosť zas mala príležitosť vidieť i to, čo ľudia s mentálnym postihnutím dokážu. Práve vystúpenia na verejnosti viedli k naplneniu ďalších dvoch cieľov projektu: prezentácii kultúry ľudí s mentálnym postihnutím a s tým súvisiace pozitívne ovplyvňovanie postojov širokej verejnosti vo vzťahu k ľuďom s mentálnym postihnutím.

Zo strany hercov aj ich asistentov sme zaznamenali pozitívny ohlas na realizovaný projekt.

Projekt finančne podporilo Ministerstvo kultúry SR.

Projekt Opri sa o mňa

Začlenenie ľudí s mentálnym postihnutím a odstraňovanie sociálnej izolácie rodín sme podporovali zvyšovaním informovanosti a ich aktivizáciou. V období máj – jún sme zrealizovali tri vzdelávacie kurzy. Kurz angličtiny absolvovalo deväť ľudí s mentálnym postihnutím, kurz práce s počítačom a internetom osem, kurzy sebaobhajovania dvadsaťsedem ľudí s mentálnym postihnutím.

V rámci projektu sme sa zamerali aj na vyhľadávanie rodín s deťmi s mentálnym postihnutím, ktoré žijú v sociálnej izolácii. Pri realizácii tejto aktivity sme spolupracovali s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave, s oddelením sociálnych vecí MČ Bratislava Staré Mesto, so Sociálnou poisťovňou a občianskymi združeniami Spoločnosť Downovho Syndrómu, ZPMP Echo Bratislava a Up – Down Syndrom, o.z. S pomocou týchto partnerov bol do rodín distribuovaný leták, ktorý informoval o našej činnosti a možnostiach odbornej pomoci.

Na základe vlastnej skúsenosti a z podnetov od klientov sme zostavili program Komunitného centra, vytvorili sme priestor, kde sa môžu stretať s ľuďmi s rovnakými či podobnými problémami. Naplniť ciele projektu sa nám podarilo aj s pomocou 15 dobrovoľníkov, ktorí vymaľovali

priestory Komunitného centra a pomohli s distribúciou informačných letákov. Počas projektu bolo odpracovaných približne 90 hodín dobrovoľníckej práce.

Projekt bol podporený Nadáciou Orange, priestory nám prenajala MČ Bratislava Staré Mesto.

HOSPODÁRENIE ZPMP V SR V ROKU 2011

Číslo účtu	Náklady	Číslo riadku	Činnosť			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
			Hlavná nezdaňovaná	Podnikateľská zdaňovaná	Spolu	
a	b	c	1	2	3	4
501	Spotreba materiálu	01	2526		2526	10812
502	Spotreba energie	02	933		933	5020
504	Predaný tovar	03				
511	Opravy a udržiavanie	04	1941		1941	86
512	Cestovné	05	807		807	3221
513	Náklady na reprezentáciu	06	161		161	1203
518	Ostatné služby	07	47286		47286	66577
521	Mzdové náklady	08	69950		69950	61097
524	Zákonné sociálne poistenie a zdravotné poistenie	09	13347		13347	11690
525	Ostatné sociálne poistenie	10				
527	Zákonné sociálne náklady	11	1441		1441	1504
528	Ostatné sociálne náklady	12				11
531	Daň z motorových vozidiel	13				
532	Daň z nehnuteľností	14				130
538	Ostatné dane a poplatky	15				
541	Zmluvné pokuty a penále	16				
542	Ostatné pokuty a penále	17				67
543	Odpísanie pohľadávky	18				
544	Úroky	19				
545	Kurzové straty	20				
546	Dary	21				
547	Osobitné náklady	22				24
548	Manká a škody	23				
549	Iné ostatné náklady	24	1732		1732	4725
551	Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	25				
552	Zostatková cena predaného dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	26				
553	Predané cenné papiere	27				
554	Predaný materiál	28				
555	Náklady na krátkodobý finančný majetok	29				
556	Tvorba fondov	30				
557	Náklady na precenenie cenných papierov	31				
558	Tvorba a zúčtovanie opravných položiek	32				
561	Poskytnuté príspevky organizačným zložkám	33	3129		3129	3090
562	Poskytnuté príspevky iným účtovným jednotkám	34				
563	Poskytnuté príspevky fyzickým osobám	35				
565	Poskytnuté príspevky z podielu zaplatenej dane	36				
567	Poskytnuté príspevky z verejnej zbierky	37				
Účtová trieda 5 spolu		r. 01 až r. 37	38		143253	169257
Kontrolné číslo		r. 01 až r. 38	994		286506	338514

22

23

ZPMP v SR _ Výročná správa 2011

Číslo účtu	Výnosy	Číslo riadku	Činnosť			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
			Hlavná nezdaňovaná	Podnikateľská zdaňovaná	Spolu	
a	b	c	1	2	3	4
601	Tržby za vlastné výroby	39				
602	Tržby z predaja služieb	40	6203		6203	5995
604	Tržby za predaný tovar	41	500		500	
611	Zmena stavu zásob nedokončenej výroby	42				
612	Zmena stavu zásob polotovarov	43				
613	Zmena stavu zásob výrobkov	44				
614	Zmena stavu zásob zvierat	45				
621	Aktivácia materiálu a tovaru	46				
622	Aktivácia vnútroorganizačných služieb	47				
623	Aktivácia dlhodobého nehmotného majetku	48				
624	Aktivácia dlhodobého hmotného majetku	49				
641	Zmluvné pokuty a penále	50				
642	Ostatné pokuty a penále	51				
643	Platby za odpísané pohľadávky	52				
644	Úroky	53	15		15	28
645	Kurzové zisky	54				
646	Prijaté dary	55				
647	Osobitné výnosy	56	4201		4201	
648	Zákonné poplatky	57				
649	Iné ostatné výnosy	58				
651	Tržby z predaja dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	59				
652	Výnosy z dlhodobého finančného majetku	60				
653	Tržby z predaja cenných papierov a podielov	61				
654	Tržby z predaja materiálu	62				
655	Výnosy z krátkodobého finančného majetku	63				
656	Výnosy z použitia fondu	64				
657	Výnosy z precenenia cenných papierov	65				
658	Výnosy z nájmu majetku	66				
661	Prijaté príspevky od organizačných zložiek	67				
662	Prijaté príspevky od iných organizácií	68	119608		119608	141971
663	Prijaté príspevky od fyzických osôb	69	3795		3795	861
664	Prijaté členské príspevky	70	985		985	657
665	Príspevky z podielu zaplatenej dane	71	5775		5775	14091
667	Prijaté príspevky z verejných zbierok	72				
691	Dotácie	73				
Účtová trieda 6 spolu		r. 39 až r. 73	74	141082	141082	163603
Výsledok hospodárenia pred zdanením		r. 74 - r. 38	75	-2171	-2171	-5654
591	Daň z príjmov	76	4		3	
595	Dodatočné odvody dane z príjmov	77				
Výsledok hospodárenia po zdanení		(r. 75 - (r. 76 + r. 77)) (+/-)	78	-2175	-2175	-5654
Kontrolné číslo		r. 39 až r. 78	995	136737	136737	315898

Strana aktív		č.r.	Bežné účtovné obdobie			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
			Brutto	Korekcia	Netto	Netto
a	b		1	2	3	4
A. NEOBEŽNÝ MAJETOK SPOLU	r. 002 + r. 009 + r. 021	001	32509	20850	11659	11659
1. Dlhodobý nehmotný majetok	r. 003 až r. 008	002	0	0	0	0
Nehmotné výsledky z vývojovej a obdobnej činnosti 012-(072+091AÚ)		003				
Softvér	013 - (073+091AÚ)	004				
Oceniiteľné práva	014 - (074 + 091AÚ)	005				
Ostatný dlhodobý nehmotný majetok (018+ 019)-(078 + 079 + 091 AÚ)		006				
Obstaranie dlhodobého nehmotného majetku	(041-093)	007				
Poskytnuté preddavky na dlhodobý nehmotný majetok	(051- 095AÚ)	008				
2. Dlhodobý hmotný majetok	r. 010 až r. 020	009	32509	20850	11659	11659
Pozemky	(031)	010		x		
Umelecké diela a zbierky	(032)	011		x		
Stavby	021 - (081 - 092AÚ)	012	11659	0	11659	11659
Samostatné hnuiteľné veci a súbory hnuiteľných vecí	022 - (082 + 092AÚ)	013	12636	12636	0	0
Dopravné prostriedky	023 - (083 + 092AÚ)	014				
Pestovateľské celky trvalých porastov	025 - (085 + 092AÚ)	015				
Základné stádo a ťažné zvieratá	026 - (086 + 092AÚ)	016				
Drobný dlhodobý hmotný majetok	028 - (088 + 092AÚ)	017				
Ostatný dlhodobý hmotný majetok	029 - (089 +092AÚ)	018	8214	8214	0	8214
Obstaranie dlhodobého hmotného majetku	(042 - 094)	019				
Poskytnuté preddavky na dlhodobý hmotný majetok	(052 - 095AÚ)	020				
3. Dlhodobý finančný majetok	r. 022 až r. 028	021	0	0	0	0
Podielové cenné papiere a podiely v obchodných spoločnostiach v ovládanej osobe	(061- 096 AÚ)	022				
Podielové cenné papiere a podiely v obchodných spoločnostiach s podstatným vplyvom	(062 - 096 AÚ)	023				
Dlhové cenné papiere držané do splatnosti	(065 - 096 AÚ)	024				
Pôžičky podnikom v skupine a ostatné pôžičky	(066 + 067) - 096 AÚ	025				
Ostatný dlhodobý finančný majetok	(069 - 096 AÚ)	026				
Obstaranie dlhodobého finančného majetku	(043 - 096 AÚ)	027				
Poskytnuté preddavky na dlhodobý finančný majetok	(053 - 096 AÚ)	028				
Kontrolné číslo	r. 001 až r. 028	991	97527	62550	34977	43191

Strana aktív		č.r.	Bežné účtovné obdobie			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
			Brutto	Korekcia	Netto	Netto
a	b		1	2	3	4
B. OBEŽNÝ MAJETOK SPOLU	r. 030+ r. 037+ r. 042 + r. 051	029	27450		27450	39038
1. Zásoby	r. 031 až r. 036	030	0	0	0	0
Materiál	(112 + 119) - 191	031				
Nedokončená výroba a polotovary vlastnej výroby (121+122)-(192+193)		032				
Výrobky	(123 - 194)	033				
Zvieratá	(124 - 195)	034				
Tovar	(132 + 139) - 196	035				
Poskytnuté prevádzkové preddavky na zásoby	(314 AÚ - 391 AÚ)	036				
2. Dlhodobé pohľadávky	r. 038 až r. 041	037	0	0	0	0
Pohľadávky z obchodného styku (311 AÚ až 314 AÚ) - 391 AU		038				
Ostatné pohľadávky	(315 AÚ - 391AÚ)	039				
Pohľadávky voči účastníkom združení	(358AÚ - 391AÚ)	040				
Iné pohľadávky	(335 AÚ + 373 AÚ + 375 AÚ + 378AÚ) - 391AÚ	041				
3. Krátkodobé pohľadávky	r. 043 až r. 050	042	160	0	160	0
Pohľadávky z obchodného styku (311AÚ až 314 AÚ) - 391AÚ		043	160	0	160	0
Ostatné pohľadávky	(315 AÚ - 391 AÚ)	044				
Zúčtovanie so Sociálnou poisťovňou a zdravotnými poisťovňami (336)		045		x		
Daňové pohľadávky	(341 až 345)	046				
Pohľadávky z dôvodu finančných vzťahov k štátnemu rozpočtu a rozpočtom územnej samosprávy	(346+ 348)	047		x		
Pohľadávky voči účastníkom združení	(358 AÚ - 391AÚ)	048				
Spojovací účet pri združení	(396 - 391AÚ)	049				
Iné pohľadávky	(335AÚ + 373AÚ + 375AÚ + 378AÚ) - 391AÚ	050				
4. Finančné účty	r. 052 až r. 056	051	27290		27290	39038
Pokladnica	(211 + 213)	052	43	x	43	79
Bankové účty	(221 AÚ + 261)	053	27247	x	27247	38959
Bankové účty s dobou viazanosti dlhšou ako jeden rok	(221 AÚ)	054		x		
Krátkodobý finančný majetok (251+ 253 + 255 + 256 + 257) - 291AÚ		055				
Obstaranie krátkodobého finančného majetku	(259 - 291AÚ)	056				
C. ČASOVÉ ROZLIŠENIE SPOLU	r. 058 a r. 059	057	-775	0	-775	203
1. Náklady budúcich období	(381)	058	-775	0	-775	203
Príjmy budúcich období	(385)	059				
MAJETOK SPOLU	r. 001 + r. 029 + r. 057	060	59184	20850	38334	50900
Kontrolné číslo	r. 029 až r. 060	992	139984	20850	119134	117317

Strana pasív	č.r.	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
a	b	5	6
A. VLASTNÉ ZDROJE KRYTIA MAJETKU SPOLU	r.	061	39269
062+ r. 068 + r. 072 + r. 073			
1. Imanie a peňažné fondy	r. 063 až r. 067	062	43379
Základné imanie	(411)	063	
Peňažné fondy tvorené podľa osobitného predpisu	(412)	064	43379
Fond reprodukcie	(413)	065	
Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov	(414)	066	
Oceňovacie rozdiely z precenenia kapitálových účastín	(415)	067	
2. Fondy tvorené zo zisku	r. 069 až r. 071	068	
Rezervný fond	(421)	069	
Fondy tvorené zo zisku	(423)	070	
Ostatné fondy	(427)	071	
3. Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov		072	-4110
(+/- 428)			1544
4. Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie r. 060 - (r. 062 + r. 068 + r. 072 + r. 074 + r. 101)		073	-2175
			-4110
B.CUDZIE ZDROJE SPOLU	r. 075 + r. 079 + r. 087 + r. 097	074	1062
			11631
1. Rezervy	r. 076 až r. 078	075	
Rezervy zákonné	(451AÚ)	076	
Ostatné rezervy	(459AÚ)	077	
Krátkodobé rezervy	(323 + 451AÚ + 459AÚ)	078	
2. Dlhodobé záväzky	r. 080 až r. 086	079	457
			293
Záväzky zo sociálneho fondu	(472)	080	457
Vydané dlhopisy	(473)	081	
Záväzky z nájmu	(474 AÚ)	082	
Dlhodobé prijaté preddavky	(475)	083	
Dlhodobé nevyfakturované dodávky	(476)	084	
Dlhodobé zmenky na úhradu	(478)	085	
Ostatné dlhodobé záväzky	(373 AÚ + 479 AÚ)	086	
3. Krátkodobé záväzky	r. 088 až r. 096	087	605
			210
Záväzky z obchodného styku	(321 až 326) okrem 323	088	903
Záväzky voči zamestnancom	(331+ 333)	089	
Zúčtovanie so Sociálnou poisťovňou a zdravotnými poisťovňami	(336)	090	
Daňové záväzky	(341 až 345)	091	-298
Záväzky z dôvodu finančných vzťahov k štátnemu rozpočtu a rozpočtom územnej samosprávy	(346+348)	092	
Záväzky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov	(367)	093	
Záväzky voči účastníkom združení	(368)	094	
Spojovací účet pri združení	(396)	095	
Ostatné záväzky	(379 + 373 AÚ + 474 AÚ + 479 AÚ)	096	
4. Bankové výpomoci a pôžičky	r. 098 až r. 100	097	
Dlhodobé bankové úvery	(461AÚ)	098	
Bežné bankové úvery	(231+ 232 + 461AÚ)	099	
Prijaté krátkodobé finančné výpomoci	(241+ 249)	100	
C. ČASOVÉ ROZLIŠENIE SPOLU	r. 102 a r. 103	101	178
			11128
1. Výdavky budúcich období	(383)	102	178
Výnosy budúcich období	(384)	103	
VLASTNÉ ZDROJE A CUDZIE ZDROJE SPOLU	r.061+ r.074 + r.101	104	38334
			50900
Kontrolné číslo	r. 061 až r. 104	993	

SPRÁVA REVÍZNEJ KOMISIE K ÚČTOVNEJ UZÁVIERKE A HOSPODÁRENIU ZPMP V SR ZA ROK 2011

Revízna komisia ZPMP v SR:

Ing. Dušan Fabian
Viktória Nawalanyová
Mária Csontosová

Za ZPMP v SR:

PhDr. Iveta Mišová, riaditeľka RC ZPMP v SR
Dana Hurbaničová, administratívna pracovníčka

Zameranie kontroly:

1. Kontrola plnenia záverov revíznej komisie uvedených v Správe revíznej komisie ZPMP v SR za rok 2010
2. Kontrola plnenia odporúčaní kontrolných orgánov štátnej správy
3. Kontrola správy majetku a inventarizácie
4. Stanovisko k uzávierke, k výkazu ziskov a strát, k súvahe, daňovému priznaniu za rok 2011 a nadväznosť na plán a rozpočet na rok 2012
5. Kontrola zúčtovania a využitia poskytnutých finančných prostriedkov
6. Informácia o činnosti revíznej komisie
7. Závery a odporúčania revíznej komisie

1. Kontrola plnenia záverov revíznej komisie uvedených v Správe revíznej komisie ZPMP v SR za rok 2010

V správe revíznej komisie za rok 2010 zo dňa 14. 4. 2011 neboli uvedené žiadne pripomienky. Správa bude schválená na najbližšom Valnom zhromaždení ZPMP v SR.

2. Kontrola plnenia odporúčaní kontrolných orgánov štátnej správy

V roku 2011 nebola na ZPMP v SR vykonaná kontrola žiadna kontrola orgánov štátnej správy.

3. Kontrola správy majetku a inventarizácie

Inventarizácia majetku, záväzkov a vlastného imania bola vykonaná v súlade so zákonom a vnútorným predpisom. Z vykonaných inventarizácií majetku za rok 2011 (účet pokladne, účet banky, účet odberateľa – odberateľské faktúry, účet náklady budúcich období – poistky na majetok, auto, účet dodávateľa – dodávateľské faktúry, účet daň zo miezd a účet výdavky budúcich období) sú vypracované inventúrne súpisy a súhrnné správy. Medzi účtovným a skutočným stavom neboli zistené žiadne rozdiely. Inventarizácia majetku za rok 2011 na účtoch budovy, haly, stavby a stroje, prístroje, zariadenia

ku dnešnému dňu vykonaná nebola. Z dôvodu kompletného sťahovania RC ZPMP v SR v roku 2011 do nových priestorov na Heydukovu ulicu, inventarizácia uvedeného majetku sa plánuje sa urobiť podľa upraveného vnútorného predpisu v priebehu mesiaca apríl 2012.

4. Stanovisko k uzávierke, k výkazu ziskov a strát, k súvahe, daňovému priznaniu za rok 2011 a nadväznosť na plán a rozpočet na rok 2012

Ročné uzávierky a výkaz ziskov a strát ZPMP v SR boli riadne vypracované ku dňu 24. 2. 2012 a v predpísanom termíne odoslané na Slovenský štatistický úrad.

Daňové priznanie za rok 2011 bolo spracované a dňa 16. 3. 2012 podané na daňový úrad.

Hlavná kniha a účtovný denník za rok 2011 boli riadne vedené a archivované.

Účtovníctvo ZPMP v SR za rok 2011 bolo vedené firmou UMO, s.r.o., Malacky na základe Zmluvy o poskytovaní účtovných služieb uzavretej dňa 01. 9. 2005 a jej následných dodatkov.

Revízna komisia výberovým spôsobom skontrolovala účtovnú evidenciu a oprávnenosť účtovných operácií na účtoch vedených ZPMP v SR. Účtovné operácie boli vykonávané v medziach platných zákonov a predpisov, kryté rozpočtom a právoplatnými rozhodnutiami predsedníctva. Revízna komisia prekontrolovala pokladňu a pokladničné doklady za rok 2011. Cestovné príkazy sú založené prehľadne podľa dátumov.

ZPMP v SR predložila ekonomický prehľad – správu o hospodárení ZPMP v SR za obdobie od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2011, ktorú revízna komisia ZPMP v SR navrhuje najbližšiemu Valnému zhromaždeniu ZPMP v SR schváliť.

5. Kontrola zúčtovania a využitia poskytnutých finančných prostriedkov

Revízna komisia ZPMP v SR vykonala nasledovné kontroly poskytnutia finančných prostriedkov vyúčtovaných projektov, grantových programov a finančných príspevkov:

- projekt Zariadenie podporovaného bývania ZPMP v SR na Hanulovej ulici 3 v Bratislave – Dúbravke – spolufinancované Bratislavským samosprávnym krajom, finančným príspevkom Západoslovenskej energetiky, a.s. a Mestskej časti Bratislava – Dúbravka,
- projekt Lepšie žiť podporený grantovým programom Nadácie VÚB,
- projekt Poskytovanie sociálneho poradenstva, ktorý poskytoval základné a špecializované poradenstvo pre ľudí s mentálnym postihnutím a ich príbuzných (individuálne, skupinové) – spolufinancované Bratislavským samosprávnym krajom,
- časopisy Informácie a To sme my – finančná podpora z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR a z Ministerstva kultúry SR,
- Deň krivých zrkadiel 2011 – finančná podpora z Ministerstva kultúry SR a z Nadácie Dalkia,
- letné rekondično-integračné pobyty – finančná podpora z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR,
- projekt Výtvarný salón ZPMP 2011 – finančná podpora z Ministerstva kultúry SR,
- projekt Opri sa o mňa – podporený nadáciou Orange,
- projekt Vzdelávaním k integrácii – podporený nadáciou Tatrabanka,
- projekt Voľba nie je možnosť, ale právo pre všetkých – finančná podpora z Úradu vlády SR v rámci dotačného programu Podpora a ochrana ľudských práv a slobôd,
- projekt Divadlo Pozrite sa! – finančná podpora Ministerstvo kultúry SR,

- projekt Rozvoj zahraničných vzťahov, týkajúci sa spolupráce s Inclusion Europe, ECCL a Inclusion International – na úhradu členského poplatku prispelo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

Revízna komisia ZPMP v SR vo vyúčtovaných projektoch nezistila žiadne nedostatky.

6. Informácia o činnosti revíznej komisie

Revízna komisia ZPMP v SR v tomto zložení bola zvolená na Valnom zhromaždení ZPMP v SR dňa 27. 11. 2009.

V roku 2011 zasadala dvakrát. Na svojich zasadaniach priebežne kontrolovala účtovné doklady po formálnej a vecnej stránke. Trikrát sa jej členovia zúčastnili zasadnutia Predsedníctva ZPMP v SR – 18. 5. 2011 (p. Nawalanyová), 4. 10. 2011 (p. Csontosová) a 10. 12. 2011 (p. Csontosová, p. Fabian).

7. Závery a odporúčania revíznej komisie

Revízna komisia odporúča najbližšiemu Valnému zhromaždeniu ZPMP v SR schváliť Správu revíznej komisie k účtovnej uzávierke a hospodáreniu ZPMP v SR za rok 2011.

28

29

ZPMP v SR _ Výročná správa 2011

**ĎAKUJEME VŠETKÝM SPOLUPRACOVNÍKOM,
ODBORNÍKOM, PARTNEROM, SPONZOROM
A DOBROVOĽNÍKOM ZA SPOLUPRÁCU A POMOC
V ROKU 2011**

Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v SR zo srdca ďakuje všetkým dobrým ľuďom, vďaka ktorým sme aj v roku 2011 mohli zorganizovať množstvo krásnych aktivít a ktorí s nami aktívne spolupracovali.

Právnické osoby:

• A.B.I.E.S., s.r.o. • Awax – Ing. Edo Kruzslík • Agentúra podporovaného zamestnávania Bratislava • Asociácia supervízorov a sociálnych poradcov • Autodoprava – Michal Karacsony • Bam.sk, s.r.o. • Bigmedia, s.r.o. • Bratislavský samosprávny kraj • Cirkevné konzervatórium na Beňadickej v Bratislave • Cobra Sound – Martin Čema • Dobrovoľný hasičský zbor Bratislava • Domovy sociálnych služieb v Bratislavskom samosprávnom kraji • Dom kultúry Lúky Petržalka • Ervín Satury – Elektro • Folklorne súbory Javorček a Lipa • Full Service, s.r.o. • Firma Edita Zuzana Urbanová • Folklorný súbor Javorček a Lipa • Hnutie špeciálnych olympiád • Hotel Médium Bratislava • Hugo Čávez Orchestra • Inclusion Europe • Inclusion International • J and F, s. r.o. Vlčany • Klost KŠP, s. r. o. • K.M. comp Svit • Koh-i-noor • Korálkovo.sk • KŠP, s. r. o. • Lebenshilfe Nemecko • Le Cheque Dejeuner, s. r. o • Liga lidských práv Brno • Liga za duševné zdravie • L.K. Permanent • Magistrát hlavného mesta SR Bratislava • Marketing and Business Group, s. r. o. • McDonald´s • Michal Mikoczi BOZP-PO Profesional team Bratislava • Mental Disability Advocacy Center (MDAC) • Mestský úrad Banská Bystrica • Mestský úrad Trenčín • Mestská časť Bratislava – Dúbravka • Mestská časť Bratislava – Petržalka • Mestská časť Bratislava – Staré mesto • Miestne združenia na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím • MK SR • MPSVR SR • MS SR • MŠVVŠ SR • MV SR • Nadácia Dalkia • Nadácia ERSTE • Nadácia SOCIA • Nadácia pre deti Slovenska • Nadácia otvorenej spoločnosti Nadácia Tatrabanky • Nadácia Orange • Nadácia Pontis • Nadácia VUB • NROZP v SR • Otvorme dvere, otvorme srdcia • ONEE MEDIA, s. r. o. • Orange • Penzión Hradisko Nemecká • Rada pre poradenstvo v sociálnej práci • Ing. Miroslav Šlapanský – Renomex Bratislava • Slovanet • Slovenská humanitná rada • Slovenská televízia Bratislava • Spoločnosť Downovho syndrómu • Platforma Sociofórum • Pivovar Sessler Trnava • Rada vlády pre osoby so zdravotným postihnutím • Rytmika – etnobubnová škola • SPMP ČR • Tanečný klub Danube • T-com • SPP • ÚĽUV • UMO, s. r. o. • Unilever • UP – Down Syndróm • Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja • Úrad vlády SR • Občan, demokracia a zodpovednosť • OZ Zvuky cez ruky • ZSE, a.s • Slovart – Print, s. r. o., Bratislava • Panta Rhei, s. r. o., Bratislava • Vinárske združenie Modra • AVON Cosmetics, s, r.o., Bratislava • Fórum donorov

Odborníci a jednotlivci:

• Almássyová Mária • Augustín Branislav • Bauerová Barbora • Batora Maroš • Baťová Kristína • Bartko Tomáš • Benčatová Eva • Bednár Michal • Budjač Milan • Bubelínyová Danica • Cigáňová Nikoleta • Czibula František • Červenka Ján • Cehláriková Marta • Čarnogurská Marta • Čudráková Zuzana • Chovancová Katarína • Detvajová Jana • Dlouhá Katarína • Dobrovodský Róbert • Dočolomanská Soňa • Drahovský Richard • Ďuricová Veronika • Ďurčíková Mária • Faltánová Petra • Fiala Ján • Foltánová Lucia • Ftáčnik Milan • Gál Martin • Gajarský Tomáš • Gerbel Juraj • Grmanová Martina • Grebeciová Eva • Gronská Dorota • Habajová Alex • Hacajová Denisa • Hampl Ivan • Hlavatá Martina • Hobrľová Zuzana • Hodášová Monika • Homolová Zuzka • Holúbková Soňa • Horanič Marián • Horváthová Kristína • Hubinský Miroslav • Hurbanič Boris • Chmelová Zuzana • Jakúbeková Monika • Jariabková Michala • Jarolínová Martina • Juránová Andrea • Kaczová Edita • Kašičková Hany • Karacsony Michal • Kohutovič Marián • Kollárik Štefan • Kolláriková Zuzka • Kováč Martin • Košalová Jana • Krihová Darina • Krivošová Zuzana • Kuzmová Katarína • Kopalová Elena • Lovašová Zdenka • Lukačová Zuzana • Majtas Branislav • Malecová Ivana • Matiaško Maroš • Maťko Pavol s rodinou • Matulová Henrieta • Matuška Jozef • Martinková Kamila • Minár Michal • Mišáková Petra • Mišo Miroslav • Nagy Ladislav • Németh Boris • Neshyba Ladislav • Neslušánová Katarína • Ligasová Lenka • Lučivjanský Milan • Lukáčová Zuzana • Mamojka Braňo • Maková Táňa • Minár Michal • Mrvová Žaneta • Náhlíková Barbora • Németh Boris • Ondrušeková Anna • Ollé Rastislav • Opalová Monika • Orogváni Máša • Ovsaník Martin • Páleník Vincent • Paulíniová Zora – Kalka • Papánková Magda • Papešová Lucia • Penthor Marián • Pekárová Ada • Petiašová Jana • Petrgálová Barbora • Petrovič Miroslav • Podracká Katka • Procházka Ján • Pucherová Dáša • Puháková Mariana • Príkopský Martin • Rachelová Tereza • Radovičová Lucia • Reháková Anna • Rosová Táňa • Rovná Daniela • Sarvač Matúš • Schwarzová Beáta • Schutz Michaela • Srnánek Peter • Susla Olga • Škultétiová Lívia • Szabová Ludmila • Slovák Ján • Škott Ján • Šuster Juraj • Šustrová Mária • Takáčová Judita • Takáčová Lucia • Tóth František • Uhrínová Renáta • Vávrová Petra • Vestenická Katarína • Vetešková Ivana • Vetešková Martina • Vladár Róbert • Vyskočil Ivan • Záhorcová Viera • Živicová Izabela • Žňavová Bibiána

ZOZNAM ČLENSKÝCH ORGANIZÁCIÍ ZPMP V SR

BRATISLAVSKÝ KRAJ: • ZPMP ECHO BA I., Zrinskeho 11, 811 03 Bratislava • SVITANIE ZPMP Malacky, Ulica 1. mája 15, 901 01 Malacky • ZPMP BA II., Tatranská 73 841 06 Bratislava • ZPMP BA IV., Nejedlého 14 841 02 Bratislava • ZPMP BA V., Žehrianska 9,851 07 BA • ZPMP Pezinok, Hrnčiarska 35, 902 01 Pezinok, korešpondenčná adresa Helena Marecová, ZPMP v Pezinku, Generála Pekníka 12, 902 01 Pezinok

TRNAVSKÝ KRAJ: • ZPMP Piešťany, M. Bela 4668/33, 921 01 Piešťany • ZPMP Skalica, Kráľovská 9, 909 01 Skalica • ZPMP Trnava, Trhová 2, 917 00 Trnava • ZPMP Dunajská Streda, Komenského 33, 929 01 Dunajská Streda • ZPMP Galanta, Matúškovo 369, 925 01 Matúškovo

TRENČIANSKY KRAJ: • ZPMP Trenčín, Bezručova 1012, 911 01 Trenčín, korešpondenčná adresa Ing. Fabian Dušan Javorie 280, 913 21 Trenčianska Turná • ZPMP Nová Dubnica, SNP 364/40, 018 51 N. Dubnica • ZPMP Myjava, Pažického 412/12, 907 01 Myjava • ZPMP Nové mesto nad Váhom, korešpondenčná adresa Ľudmila Palcutová, Čachtice 197, 916 21 Čachtice

ŽILINSKÝ KRAJ: • ZPMP Martin, V. Šípoša 3/21, 036 01 Martin • ZPMP Žilina, Predmestská 24, 010 01 Žilina, korešpondenčná adresa p. Helena Chudíková, Kraskova 13, 010 01 Žilina • ZPMP Dolný Kubín, Matúškova 1631, 026 01 Dolný Kubín • ZPMP Liptovský Mikuláš, Jakubovany 24, 032 04 Liptovský Mikuláš

NITRIANSKY KRAJ: • ZPMP Komárno, Priateľstva 2, 945 01 Komárno • ZPMP Nové Zámky, Pod kopcom 75, 940 01 N. Zámky • ZPMP Nitra, Rázusova 4, 949 01 Nitra • ZPMP Štúrovo, Na vyhladke 33, 946 03 Štúrovo

PREŠOVSKÝ KRAJ: • ZPMP Prešov, Sabinovská 6, 08001 Prešov • ZPMP Stropkov, 090 34 Tokajik 39 • ZPMP Poprad, Francisciho 905/21, 058 01 Poprad • ZPMP Kežmarok, Záhradná 2, 060 01 Kežmarok • ZPMP Vranov nad Topľou, Budovateľská 2561, 093 01 Vranov nad Topľou

KOŠICKÝ KRAJ: • ZPMP Plešivec, Letná 340, 049 11 Plešivec • ZPMP Spišská Nová Ves, Chrapčiakova 13, 052 01 Spišská Nová Ves • ZPMP Gelnica, Slovenská 15, 056 01 Gelnica, korešpondenčná adresa Magdaléna Mrázová, 055 62 Prakovce 290 • ZPMP Košice, Varšavská 12, 040 13 Košice

BANSKOBYSSTRICKÝ KRAJ: • ZPMP Banská Bystrica, DSS Dolná Strieborná 5, 974 01 B. Bystrica • ZPMP Zvolen Moyzesova 50, 96 001 Zvolen • ZPMP Kremnica, Horná Ves 120, 967 01 Kremnica

KOLEKTÍVNE ČLENSTVÁ: • ZPMP Frézia, Horská 1311/2, 958 06 Partizánske 6 • ZPMP – Korytnačka, Pod lesom 6, 060 01 Kežmarok • Denný detský stacionár DEDESO, Klokočova 741, 981 01 Hnúšťa • BETÁNIA Senec n.o., Štefánikova 74, 903 01 Senec • Stacionár NÁŠ DOM n.o., Beethovenova 20, 917 08 Trnava • Združenie odbor. učilíšť Slovenska, korešpondenčná adresa PaedDr. Marián Zelina, Tulipánova 2, 982 01 Tornaľa • Dom Svitania Jakubov n.o., Jakubov 79, 900 63 Jakubov • ZPMP Krtkovčatá, Mierová 33/9, 066 01 Humenné • Denné centrum Frézia, Okružná 1107/15, 958 01 Partizánske

vydalo: ZPMP v SR, Heydukova 25, 811 08 Bratislava
tel.02/63814968, 0905 709 557
www.zpmpvsr.sk, e-mail: zpmpvsr@zpmpvsr.sk

grafický dizajn: Zuzana Chmelová

tlač: Polygrafické centrum, www.polygrafcentrum.sk

foto: archív ZPMP v SR

autori príspevkov: Iveta Mišová, Miroslava Petrovičová, Miroslava Vávrová, Dušan Fabian

Akékoľvek rozmnožovanie textu a fotografií
len s výhradným a predchádzajúcim písomným
súhlasom vydavateľa.